

Moció del Grup Municipal del PSC per demanar a la Generalitat un reconeixement del paper multifuncional de les Comunitats de Regants del Delta

Les Comunitats de Regants del marques Esquerre i Dret del Delta de l'Ebre, funcionen des de 1912 i 1860 respectivament. Gràcies a aquestes infraestructures hidràuliques es pot transportar aigua a través dels canals de la Dreta i l'Esquerra, des de l'assut de Xerta-Tivenys a les 21.000 hectàrees que la necessiten per produir arròs a la plana deltaica. Un cop usada, aquesta aigua es transportada per una xarxa de desguassos, simètrica a la de reg, i fa cap al mar, aportant gran quantitat de nutrients, mitjançant un conjunt d'estacions de bombeig que també gestionen les Comunitats de Regants. No cal incidir en la importància econòmica del sector agrari del Delta que ha permès la prosperitat dels seus pobles i habitants, des de fa mes d'un segle i mig i que és a la vegada el responsable de la gestió d'un paisatge que atreu anualment centenars de milers de turistes.

Més enllà del servei agrari dels canals de reg, que subministren aigua als camps durant de període de producció de l'arròs entre els mesos d'abril a octubre, hi ha una evident relació entre la biodiversitat i els nivells poblacionals d'aus aquàtiques al Delta, segons la superfície de camps inundats durant la tardor i l'hivern. De la mateixa manera, el sector marisquer i pesquer que feineja a les badies del Fangar i els Alfacs i el litoral, tenen una clara dependència dels volums d'aigua que arriben en aquests espais ates que fertilitzen amb els seus nutrients les zones d'engreix dels musclos, ostres i cloïsses i afavoreixen la presència de diverses espècies de peixos i mol·luscos de gran importància, tant des del punt vista comercial com biològic.

Pot ser el cas més clar d'aquest benefici ambiental és el de les Nacres mediterrànies, que tenen a les badies del Delta les poblacions mundials més importants a causa de la protecció que suposa la baixa salinitat d'aquests espais, gràcies a les aportacions d'aigua dolça que fan Comunitats. Aquestes condicions ambientals de baixa salinitat impedeixen que la principal amenaça d'aquesta espècie protegida a nivell internacional, un protozou marí anomenat Haplosporidium, no pugui prosperar a l'interior de les badies i per tant atacar les Nacres.

Però també la activitat cinegètica, tant arrelada i necessària al Delta per mantenir un control poblacional d'aus aquàtiques que s'alimenten als arrossars, està en clara dependència de les aportacions d'aigua als camps fora del període de producció arrossera.

Tota aquesta introducció pretén posar en relleu la clara vinculació entre els valors ambientals, turístics, pesquers, marisquers i cinegètics que genera la gestió de la xarxa de reg i desguassos de les Comunitats de Regants, a més del agrari. Les Comunitats són els principals gestors del Delta i sobre la seva acció pivoten totes les activitats econòmiques del territori i fins i tot la del propi Parc Natural, que depèn de la seva gestió pel que fa a l'estat de conservació de les llacunes i les badies.

Com es de tots sabut, el passat mes d'agost, la Comunitat de Regants de l'Esquerra va aprovar en Junta General, avançar el tancament de Canal a data 1 de novembre, mes de dos mesos abans del que es tradicional. L'objectiu és reduir la important despesa energètica, que enguany s'ha disparat per l'increment dels costos de la llum i els combustibles. El pressupost era inicialment de 900.000 euros, i la factura ha acabat sent l'1,3 milions. Una xifra «insostenible», segons afirma el president de l'entitat. Pel que fa al canal de la dreta de l'Ebre, segons ha manifestat el seu President, l'entitat podria plantejar mesures similars a les dels regants del marge esquerre de cara a l'any que ve, si es mantenen els sobre costos energètics.

L'aigua dels Canals de la Dreta i l'Esquerra ha de continuar fluïnt pels camps, les llacunes i les badies durant tot l'any i només durant els mesos de producció arrossera. Si aquesta situació de tancament prematur dels canals es consolida provocarà una greu alteració de l'estatus quo del conjunt del Delta en tots els àmbits econòmics i ambientals del Delta.

Per aquest motiu, entenem que la Generalitat, a través de Departament d'Acció Climàtica, competent en exclusiva de la gestió ambiental a Catalunya, però també titular de les competències agràries, pesqueres, marisqueres, cinegètiques i a la vegada també de les energètiques, s'ha d'implicar en la problemàtica generada pels sobre costos energètics de les Comunitats de Regants i evitar que es posi en perill el conjunt d'activitats i valors que depenen de la gestió de les Comunitats.

Per tot això, el grup municipal del PSC demana al Ple que aprovi els següents acords:

1. Instar al Govern de la Generalitat de Catalunya, a través del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, a que estableixi un acord específic amb les Comunitats de Regants del Delta de l'Ebre que reconegui el seu paper multifuncional (agrari, ambiental, turístic, pesquer, marisquer i cinegètic) i que els permeti compensar econòmicament els sobre costos generats de fer circular aigua pel conjunt de la plana deltaica fora del període agrícola.
2. Traslladar aquest acord a les Comunitats de Regants del Delta i totes les entitats afectades: Cooperatives Arrosseres, Confraries de Pescadors del Delta, Societats de Caçadors, Junta Rectora del Parc Natural, Associació d'empresaris turístics del Delta, Sindicats Agraris i principals ONG ambientalistes.

LA Ràpita a 21 de novembre de 2022

Rosa Angles Ballester

Portaveu Grup Municipal Socialista